

A LA MESA DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

14 d'octubre del 2016

Iniciativa presentada per

El/La portaveu :

Grup parlamentari : **GRUP PARLAMENTARI MÉS PER MENORCA**

Autor/a de la iniciativa : **Nel MARTÍ I LLUFRIU**

Càrrec de l'autor/a : **PORTAVEU TITULAR**

Tipus d'iniciativa : **PROPOSICIÓ DE LLEI**

Regulació : Articles 130 i següents del Reglament del Parlament de les Illes Balears

Títol de la iniciativa :

**PROPOSICIÓ DE LLEI DE MODIFICACIÓ DE LA LLEI 4/1991, DE 13 DE MARÇ,
REGULADORA DE LA INICIATIVA LEGISLATIVA POPULAR A LES ILLES BALEARS**

Contingut de la iniciativa :

La Llei 4/ 1991, de 13 de març, reguladora de la Iniciativa Legislativa Popular a les Illes Balears, regula la forma de participació legislativa dels ciutadans i ciutadanes a la Comunitat Autònoma, a l' empara de la previsió establerta a l' article 26.4 de l' estatut d' Autonomia de les Illes Balears de 1983. Han passat més de 25 anys des de l' aprovació d' aquella norma, que s' ha demostrat excessivament restrictiva i poc eficaç.

Durant aquest quart de segle s' han produït importants canvis en la societat. La ciutadania es mostra descontenta amb les restriccions i les dificultats per fer efectiu el dret constitucional i estatutari de participació directa en els afers públics. Aquesta proposta de reforma de la Llei reguladora de la Iniciativa Legislativa Popular a les Illes Balears, a l' empara de la previsió establerta a l' article 47.3 de l' Estatut d' Autonomia de les Illes Balears de 2007, intenta facilitar que la ciutadania i els grups socials prenguin part en la funció legislativa, fent més senzill i menys restrictiu la presentació d' iniciatives per se debatudes en el Parlament.

En l' actualitat, tant la comunitat jurídica com la política reconeixen la iniciativa legislativa popular com un mecanisme de participació ciutadana en l' activitat legislativa, entenent per això la capacitat que determinats ordenaments jurídics donen a un conjunt de ciutadans per tal que puguin activar i instar la discussió, amb la possibilitat que se' n derivi l' aprovació d' una llei.

La iniciativa legislativa popular és un valor afegit al sistema de democràcia parlamentària, ja que la complementa i la fa més rica, per tal com permet que determinades demandes socials que, per les raons que sigui, no queden recollides en l' agenda política puguin arribar al Parlament, puguin ésser-hi discutides i, en última instància, aprovades.

Des de fa anys, els estudis sobre democràcia i crisi de representació tendien a subestimar la democràcia directa. No obstant això, en els últims temps i, especialment, des del sorgiment del fenomen anomenat *moviment 15-M*, s' ha fet palesa la necessitat que les institucions polítiques evolucionin cap a nous mecanismes de participació si no volen caure en el descrèdit absolut davant dels ciutadans. L' expressió de la sobirania popular per mitjà de la representació exclusiva

dels partits polítics, sense cercar alternatives fora d' aquest marc a la crisi de representació, és un model esgotat.

Amb aquesta llei s' intenta fer un pas més enllà demostrant que la participació ciutadana és una peça clau en el funcionament del sistema democràtic i que el Parlament de les Illes Balears creu en aquest paper decisiu que té el ciutadà.

La Proposició de llei preveu per una banda reduir substancialment el nombre de signatures, i s' amplia el termini per a recollir-les, per poder presentar davant el Parlament una iniciativa legislativa popular. També, es redueixen les exclusions dels temes que poden ser objecte d' una ILP, s' amplia l' abast de les persones que poden signar les peticions, i s' encomana a la Junta Electoral la funció de vetllar pel procediment de recollida de signatures.

La Proposició de llei també inclou la iniciativa legislativa popular per a la convocatòria de consultes populars, d' acord amb el que estableix l' Estatut d' Autonomia i la legislació corresponent.

D' altra banda, es proposa d' incloure la necessitat de fixar un termini de tres mesos, per tal que les iniciatives legislatives, un cop hagin finit els tràmits parlamentaris pertinents, siguin incloses automàticament en l' ordre del dia de la sessió plenària i, d' aquesta manera, no es deixi llur inclusió a l' arbitri dels òrgans de govern del Parlament.

L' experiència de tramitació de les iniciatives legislatives populars també posa en relleu la necessitat de reforçar la intervenció dels promotors en el debat de totalitat, com també en la tramitació posterior de les iniciatives que superin aquest debat. Per això, aquesta llei reconeix als promotors noves facultats d' actuació i intervenció, especialment en el treball de les comissions legislatives.

Finalment, cal destacar el fet que sigui el Parlament qui dicti, en el termini de sis mesos a comptar de la publicació d' aquesta llei, les instruccions pertinents per a garantir l' aplicació de la signatura electrònica a la presentació de les iniciatives populars. Amb el compliment d' aquest requisit, es facilita notablement l' exercici d' aquest dret de participació ciutadana.

Article 1. Es modifica l'article 1 de la Llei 4/1991, de 13 de març, reguladora de la Iniciativa Legislativa Popular a les Illes Balears, que passa a tenir la redacció següent:

1. Estan legitimades per a exercir la iniciativa legislativa popular les persones que tenen la condició política de ciutadans de les Illes Balears, d'acord amb l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, i están inscrits en el Cens Electoral.

2. També estan legitimades per a exercir la iniciativa legislativa popular, a més de les persones a què fa referència l'apartat 1, les persones que no estan privades dels drets polítics, són més grans de setze anys, estan degudament inscrites com a domiciliades en el padró d'algun municipi de les Illes Balears i compleixen un dels requisits següents:

- a) Tenir la nacionalitat espanyola.*
- b) Ésser ciutadans dels estats membres de la Unió Europea.*
- c) Residir legalment a Espanya, d'acord amb la normativa en matèria d'estrangeria.*

Article 2. S'elimina l'apartat 4 de l'article 2, de la Llei 4/1991, de 13 de març, reguladora de la Iniciativa Legislativa Popular a les Illes Balears.

Article 3. S'afegeix un nou apartat a l'article 2 de la Llei 4/1991, de 13 de març, reguladora

de la Iniciativa Legislativa Popular a les Illes Balears, que passa a tenir la redacció següent:

Les iniciatives contràries a la Declaració Universal dels Drets Humans o a la resta de tractats i acords internacionals sobre drets humans i fonamentals que formin part del nostre ordenament jurídic, així com aquelles que pretenguin anul·lar els drets civils, polítics, econòmics, socials o culturals recollits en els esmentats instruments.

Article 4. Es modifica l'article 3 de la Llei 4/1991, de 13 de març, reguladora de la Iniciativa Legislativa Popular a les Illes Balears, que passa a tenir la redacció següent:

La iniciativa legislativa s'exercirà mitjançant proposicions de llei subscrietes, almenys, per 5.000 signatures de ciutadans que compleixen els requisits exposats en l'article 1 o, en el seu cas, pel 3% dels electors d'una circumscripció electoral (Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera, per separat), sense que en cap cas sigui exigible superar la xifra fixada amb caràcter general.

Article 5. S'afegeix un nou article 3bis a la Llei 4/1991, de 13 de març, reguladora de la Iniciativa Legislativa Popular a les Illes Balears, que passa a tenir la redacció següent:

Es reconeix el dret d'iniciativa legislativa popular per a la convocatòria de consultes populars de caràcter referendari, d'acord amb l'article 15 i 31.10 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, i en els termes que estableixi la llei.

Article 6. S'elimina l'apartat g) de l'article 5 de la Llei 4/1991, de 13 de març, reguladora de la Iniciativa Legislativa Popular a les Illes Balears.

Article 7. Es modifiquen els apartats 2 i 3 de l'article 7 de la Llei 4/1991, de 13 de març, reguladora de la Iniciativa Legislativa Popular a les Illes Balears, que queda redactat de la forma següent:

2. La comissió promotora, una vegada rebuda la notificació de l'admissió de la proposició de llei i els terminis per a dur a terme la recollida de signatures, ha de presentar a la Junta Electoral els plecs necessaris per a recollir signatures. Els plecs han de reproduir el text íntegre de la proposició de llei, que s'ha d'unir als fulls destinats a recollir signatures de manera que no en puguin ésser separats. La Junta Electoral ha de segellar i numerar els fulls i ha de retornar els plecs a la comissió promotora en el termini de dos dies hàbils.

3. La Junta Electoral, a petició de la comissió promotora, per raons de caràcter tècnic, pot acordar que aquesta, en comptes de presentar tots els plecs per a recollir signatures alhora, els pugui anar presentant en grups de plecs successius i que, per tant, el termini de segellament per a cada grup de plecs presentat comenci a comptar a partir de la data de presentació respectiva.

Article 8. Es modifica l'apartat 4 de l'article 8 de la Llei 4/1991, de 13 de març, reguladora de la Iniciativa Legislativa Popular a les Illes Balears, que queda redactat de la forma següent:

4. Poden adquirir la condició de fedataris especials les persones designades per la Comissió Promotora de més de divuit anys que jurin o prometin davant la Junta Electoral d'autenticar les signatures que s'adjunten a la proposició de llei, sempre que compleixin els requisits següents:

- a) *No tenir antecedents penals.*
- b) *Estar en plena possessió dels drets civils i polítics.*
- c) *Estar empadronat a les Illes Balears.*

En cas de falsedat, els fedataris especials incorreran en les responsabilitats penals previstes en la Llei.

Article 9. Es modifica l'article 9 de la Llei 4/1991, de 13 de març, reguladora de la Iniciativa Legislativa Popular a les Illes Balears, que queda redactat de la forma següent:

- 1. El temps màxim de recollida de signatures serà de sis mesos a comptar del dia en què la Junta Electoral li hagi retornat el primer grup de plecs segellats. La Mesa del Parlament pot prorrogar aquest termini 60 dies hàbils si hi concorren causes degudament justificades.*
- 2. Els plecs amb les signatures autenticades, juntament amb les acreditacions de la inscripció de les persones signants en el padró municipal o en el cens electoral, s'han de lliurar a la Junta Electoral dins dels set dies hàbils posteriors al venciment del termini establert. Altrament, la iniciativa legislativa popular caduca.*
- 3. La Junta Electoral, una vegada li han estat lliurats els plecs i les certificacions corresponents, els comprova i fa el recompte de signatures en un acte públic, al qual han d'ésser citades les persones representants de la comissió promotora. La Junta Electoral declara nul·les les signatures que no compleixin els requisits que estableixen, les quals no es computen.*
- 4. Si transcorregut el termini de sis mesos per a la recollida de signatures sense que s'hagin presentat a la Junta Electoral el nombre mínim de signatures requerit per aquesta Llei, la proposició de llei decaurà i no es podrà tornar presentar com a iniciativa popular fins que no hagi transcorregut un any des del moment de la comunicació de l'acord per part de la Mesa.*
- 5. La Junta Electoral, si el nombre de signatures vàlides és igual o superior a l'establert en l'article 3 ho ha de comunicar, en el termini de quinze dies hàbils a comptar de la data de l'acte públic de recompte de signatures, a la Mesa del Parlament i li ha de trametre els plecs de signatures i les certificacions indicant el nombre total de les considerades vàlides.*

Article 10. S'afegeix un nou article 9 bis a la Llei 4/1991, de 13 de març, reguladora de la Iniciativa Legislativa Popular a les Illes Balears, que passa a tenir la redacció següent:

Correspon a la Junta Electoral vetllar per la regularitat i el control del procediment de recollida de signatures.

Article 11. S'afegeix un nou paràgraf a l'article 10 de la Llei 4/1991, de 13 de març, reguladora de la Iniciativa Legislativa Popular a les Illes Balears, que passa a tenir la redacció següent:

Una vegada la proposició de llei ha estat admesa a tràmit i publicada en el Butlletí Oficial del Parlament de les Illes Balears, la Mesa tindrà tres mesos per incloure-la amb caràcter prioritari en els assumptes de l'ordre del dia del ple.

Article 12. Es modifica l'article 11 de la Llei 4/1991, de 13 de març, reguladora de la Iniciativa Legislativa Popular a les Illes Balears, que passa a tenir la redacció següent:

- 1. La tramitació parlamentària s'ha de fer d'acord amb el que estableixen els preceptes del Reglament del Parlament que regulen el procediment legislatiu, sense perjudici de les especificitats establertes per la present llei.*
- 2. La Mesa del Parlament ha de comunicar a la comissió promotora les dates d'inici i de finiment del termini per al debat de totalitat de la proposició de llei.*
- 3. Per defensar la proposició de llei en el debat de presa en consideració davant el Ple del Parlament, la Comissió Promotora podrà designar a un dels seus membres.*
- 4. Si en el debat es defensen esmenes a la totalitat, el representant de la comissió promotora té dret a intervenir després que ho hagin fet els grups parlamentaris que han presentat esmenes. Aquests grups parlamentaris poden tornar a intervenir després que ho hagi fet el representant de la comissió promotora.*
- 5. Un cop tingut el debat de totalitat, si s'aprova de tramitar la iniciativa legislativa, la comissió promotora pot participar en la tramitació davant la comissió parlamentària corresponent per mitjà de les actuacions següents:*
 - a) Ésser escoltada en els termes que el Reglament del Parlament estableix per a les compareixences de les organitzacions i els grups socials, abans que s'obri el període de presentació d'esmenes a l'articulat.*
 - b) Proposar compareixences de persones i entitats en el tràmit a què es refereix la lletra a. Aquestes compareixences han d'ésser sotmeses a votació de la comissió legislativa corresponent.*
 - c) Designar un representant perquè assisteixi a la primera reunió de la ponència nomenada per la comissió.*
 - d) Participar, per mitjà del seu representant, en les reunions de la ponència per a assessorar-la quan aquesta li ho requereixi.*
- 6. Un cop dictaminada la proposició de llei en comissió, el debat en el Ple comença amb la intervenció dels promotors de la iniciativa.*
- 7. Els serveis del Parlament han de facilitar a la comissió promotora la informació i la documentació que tingui relació directa amb la iniciativa legislativa o amb la seva tramitació. Així mateix, els serveis jurídics del Parlament han d'assessorar la comissió promotora amb relació al compliment dels requisits formals durant tota la tramitació de la iniciativa legislativa. El representant de la comissió promotora ha de presentar les sol·licituds d'informació i assessorament davant la Secretaria General del Parlament.*
- 8. Als efectes del que estableixen els apartats anteriors, la comissió promotora ha de designar un representant i un suplent mitjançant un escrit adreçat a la mesa de la comissió. El representant i el suplent han d'ésser membres de la comissió promotora.*
- 9. La comissió promotora pot fer arribar a la Mesa del Parlament propostes o queixes relatives a la tramitació de la iniciativa. La Mesa, una vegada escoltada la Junta de Portaveus, ha de respondre a la comissió en el termini de quinze dies a partir de la recepció de les dites propostes o queixes.»*

Addició de disposicions addicionals

Article 13. S'afegeix la Disposició Addicional primera, d'afectació pressupostària, a la Llei 4/1991, de 13 de març, reguladora de la Iniciativa Legislativa Popular a les Illes Balears, que queda redactada de la forma següent:

1. Si la proposició de llei pot implicar un augment de crèdits o una disminució d'ingressos amb relació al pressupost vigent en el moment de la seva tramitació parlamentària, la llei resultant de la iniciativa legislativa popular no pot entrar en vigor, en la part que comporti la dita afectació pressupostària, fins a l'exercici pressupostari següent o, si escau, fins a un altre de posterior, si així ho determina la mateixa proposició de llei.

2. Als efectes del que estableix l'article 6, la Mesa del Parlament ha de trametre la iniciativa legislativa popular al Govern perquè es posicioni sobre els seus efectes econòmics en el termini de vuit dies.

3. Si el Govern considera que es produeix afectació pressupostària, la Mesa del Parlament ha d'admetre a tràmit la proposició de llei en els termes que estableix l'apartat 1. Si el Govern no es pronuncia en el termini de vuit dies, el silenci s'entén en el sentit que no hi ha afectació pressupostària.

Article 14. S'afegeix la Disposició Addicional segona, sobre els criteris per al còmput del termini per a tenir el debat de totalitat, a la Llei 4/1991, de 13 de març, reguladora de la Iniciativa Legislativa Popular a les Illes Balears, que queda redactada de la forma següent:

1. Si el termini a què es refereix l'article 10 fineix entre períodes ordinaris de sessions, el debat de totalitat ha d'ésser inclòs en l'ordre del dia del primer ple ordinari del període de sessions següent.

2. Si el termini a què es refereix l'article 10 fineix quan el Parlament està dissolt, es rehabilita automàticament un nou termini de dos mesos, a comptar de l'endemà de la constitució del nou Parlament. En aquest cas, la Mesa del Parlament, d'acord amb la Junta de Portaveus, ha d'obrir un nou termini de presentació d'esmenes a la totalitat.

Article 15. S'afegeix la Disposició Addicional tercera, sobre la signatura electrònica en la presentació de la iniciativa, a la Llei 4/1991, de 13 de març, reguladora de la Iniciativa Legislativa Popular a les Illes Balears, que queda redactada de la forma següent:

El Parlament, per tal de facilitar la signatura electrònica en la presentació de la iniciativa legislativa popular, ha de dictar les instruccions pertinents per a garantir l'eficàcia i la seguretat d'aquest mitjà telemàtic en el termini de sis mesos a comptar de la publicació d'aquesta llei.

Addició d'una disposició final

Article 16. S'afegeix una Disposició Final, de la modificació del Reglament del Parlament, a la Llei 4/1991, de 13 de març, reguladora de la Iniciativa Legislativa Popular a les Illes Balears, que queda redactada de la forma següent:

D'acord amb el principi d'autonomia parlamentària, el Parlament ha de fer les modificacions necessàries en el seu Reglament per tal que la tramitació de les iniciatives legislatives populars es faci d'acord amb el que estableix aquesta llei. També ha d'adoptar les mesures necessàries per a difondre el contingut de les iniciatives legislatives populars i per a promoure la participació ciutadana durant llur tramitació parlamentària.

Antecedents :

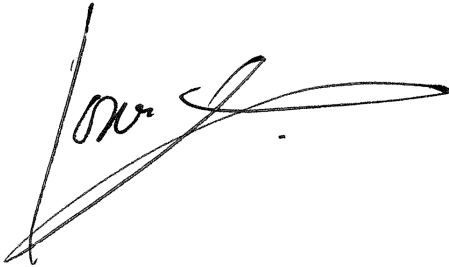
Constitució Espanyola.

Llei Orgànica 3/1984, de 26 de març, reguladora de la Iniciativa Legislativa Popular.

Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.

Llei 4/ 1991, de 13 de març, reguladora de la Iniciativa Legislativa Popular a les Illes Balears.

Reglament del Parlament de les Illes Balears.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Nel Martí i Llufríu', with a long horizontal flourish extending to the right.

Nel MARTÍ I LLUFRIU